

Rogsta och Ilsbo Sochner

Den 27 Junij

Nämnden

Fredrich Ingelsson i Åkre, Olof Olofsson i Stambnäs,
Per Jonsson i Arnön, Nilß Ersson i Hogsta,
Olof Ersson i Wählsta, Pell Persson i Åkre,
Per Uneßon i Malsta, Per Olofsson i Fröland,
Jon Persson i Färsjö, Jon Ersson i Östanå,
Anders Mårtensson i Sillia och Swen Olofsson i Westjär.

Olof Ersson och **Olof Gyntesson i Östanå** wore lagl. stämbe till Tinget af **Jon Ersson i Östanå** om ofärdige giärdslegårdar och intet Comparerat, sakfalte till hwar sine 3 m:r Sm:t.

Studiosus Ericus Siöberg å sin **Moders Hustru Kierstin Erbdotters** wagnar i **Ingesarfwen och Bergsjö Sochn**, beswärade sig öfwer en dehl af Sochnemännen här uti Rogsta att hans Moder intet kan utzbekomma det Brandstudh som henne på Häradz Tinget d. 1 Decemb. 677 efter Hans Excell. H:r Gouverneurens d. 19 Novemb. 677 ordres tilldömbdt ähr; Resolutio. Sochne Männen som weta sig återstå med bem:te brandstudh blefwe förmante nu genast henne Hustru Kierstin att betahla så framt dhe willia undwijka det straff som föllier på oförswarligt drögsmåhl.

För **Hustru Karin Erbdotter Sal. Swen Perß i Arnön** sades att **Hans Nilßon i Sillia** skall blifwe hennes Målßman, fast han nu war frånwarandhe.

Samma Dato inlade i Rätten Ehrlig Man **Nilß Ersson i Hogsta** twenne Kiöpeskrifter den första Dat. Rogsta d. 1 Majj 655 hwar uti förmähles huru såßom Erlig Man **Per Jonsson i Norra Wij och Tuna Sochn** hafwer med sin K. Hustrus Ja och samtyckio undt och såldt bem:te Nilß Ersson sin andehl 3 öre 12 th:r uti hemmanet Hogsta 7 öre i skatt för en billig Summa peningar efter hemmanet war kommit i wanbruk Nembl. Ett Hundrade Tiugo Tre Dahl:r Km:t hwilken Summa han Per Jonsson tillstår sig riktigt hafwa bekommit; Altderföre afhänder bem:te Per Jonsson ifrån sig sin K. Hustru Barn och efterkommande Erfwingar sin andehl 3 öre 12 th:r uti Hogsta hemmanet och det tillägnar bem:te Nilß Ersson hans K. Hustru Barn och Erfwingar till ewärdelig oklandrat egendomb både i skog och skiuhl i wåto och torro, intet undantagandes af alt det som der under af ålder legat eller här efter medh laga domb tillwinnas kan, och efter ofwanbem:te Nilß Ersson är närmaste börde- eller skyllde man till hemmanet Hogsta, derföre tillåter merb:te Per Jonsson honom Nilß Ersson att taga domb- och fastebref; Wittnes Män **Hans Perßon i Sylta, Lars Månßon i Fröland, Jöns Ersson i Wästanbäck** och **Olof Anderßon i Yßby**. Den andra af d. 1 Majj 655 hwar uti förmähles att **Torsten Hanßon** boendes i **Giäfle** haf:r riktigt bekommit sin andehl uti Hogsta hemmanet både för Huus och Jordh i skatt 1 öre 18 th:r nembl. 48 P:r 16 öre Km:t så att han aldrig mehra der på hafwer att klandra, Wittnes Män **Jöns Ersson i Wästanbäck, Olof Anderßon i Yßby, Larß Månßon i Fröland**, begiärandes nu Nilß Ersson

tiensl. här å HäradzRättens faste, på det han och hans Barn efter honom måge wid hemmanet Hogsta blifwa försäkrade. Så emädan Nilß Erßon den uthfäste summan riktigt betalt hafwer och han elliest på sin Moders wägnar ägte uti samma hemman 1 öre 18 th:r i skatt, Nilß Erßon hafwer och på trenne Häradsting hemmanet låtit opbiuda Nembl. första gången d. 24 Februarij 672, d. 8 Octob. 673 andra gången, och trijdie gången d. 31 Aug. 674 och ifrån den tiden haf:r ingen af Erfwingarna eller andre bördeMän qwaldt hemmans Kiöpet, ehuruwähl framledne **Per Jons Änkia Hustru Brijta Jonsdotter** med sin **Son Jon Perßon** och **Mågar Erich Larßon** och **Olof Nilßon i Blästa**, nu wille Prætendera på gammalt Knechte stånd och några Fäbohuus uti Stensiö, som under hemmanskiöpet intet skohle ware begrepne, icke ens tänkiandes att qwällia Kiöpet som om hemmanet giordt ähr, allenast dhe för Knechte ståndet warde förnögde, hwar emot Nilß Erßon Regererade att dhe på Knechte ståndet hafwa slät intet fordra, efter som sådant fölgde hemmanet efter, men på Fäbohusen hafwa dhe ganska ringa att tahl, emädan dhe så wähl som han den nyttiat i 16 åhr till des han Siöboden och Fähuset oplagat, Parterne stältes under gode Män; Hwilka inkomme och sade sig wara med handslag wara förlichte att Nilß Erßon skall gifwa dem i ett för alt 15 P:r Km:t, dy dömbde Jag deras Kiöp fast och stadigt att stånda och eij återgånga, hwar med Nilß Erßon och hans Erfwingar skohle måge hemmanet Hogsta 7 öre i skatt för alle bördemän roligt bruka behålla och besittia, såßom en annan wärlfängen egendomb nu och i tillkommande tijder, wijder dombrutt som här å qwällier.

Anders Mårtson i Sillia opbiuder sitt hemman ibidem 6 öre i skatt som han af sine Hustrus Syskon löst hafwer första gången.

Såßom en och annan af Sochne Männen finnas efter **Sal. Jöran Jöranßon i Wija** bok skyldige, ty sattes Liqvidation emillan Sterbhuset och Sochnemännen till d. 29 Junij then som tå sig icke infinner skall wara fallen till 3 m:r Sm:ts straff.

Alle dette bref see eller höra Läsas, helser Jag **Per Ralamb Lagmans dombhafwandes i Helsingeland å Ehrlige och Wälbördige Mans wägnar H:r Knuth Eskilßon i Wänegarn Riddar och Lagman i Upland**, Kiärliga med Gud, kundgiörandhe allom att förnumstig Man **Staphan Hinderßon Fogethe i Helsingelandh** på **H:r Svante Nilßons wägnar Sweriges Rijkets Föreståndare** och 12 beskiedelige Dannemän som i Synen wore nämbde in uppå Kraholmen och Diffhone som är **Jöns i Smäliske, Jop i Steringe, Per Olßon i Östby, Olof Perßon i Wäst Sillia, Jöns i Narista, Per i Forß, Erich i Lofto, Lars Hinderßon, Erich Kiönichßon, Nilß Hermanßon, Biörn i Råå, Olof Jonßon i Byn**, förlijchte Dahlbomän i Rogsta Sochn boendes och giordt en wänlig Sämia dhem emillan om en gammal trätha, som är om en Allmänning under XV giärde liggiandes i förnämbde Dalenom, i så måtto som här efter skrifwet står, att skildnat skall wara här efter emillan Byeskogen /: under Sylta och Broo :/ och allas theras Allemänning som byggia och boo i Dahlenom i ett Råå och Råmärkie som the för:ne 12 nedersätte, så att Byeskogen efter Broo och Sylta ligger Wästan till, och Allmänningen Östan till, och thet samma Rå heeter Krokrå ifrån Bäckten Norr i Baßesten och alt dhet Sunnan Bäckten ligger blefwe skift och bytt som gammalt och fornt warit hafwer, att man skall föllia Bäckten neder till Flöde Siön och i Bude Näset, och ingen giöra andra wäldswärka på the teegskifte som länge wore tillförende bydt och skift them emillan, ehwar the hälst liggia kunde i för:ne

tegeskifte, eller Råå Rifwa, eller opkasta som tillförende giordt är, wid den plicht som Lagboken innehåller som är 40 m:r. Sijdan skall Allmänningen skiftas efter skatten, ther sade dhe alla Ja till, och låthp sig wäl åthnöija å både sijda, både om Råå och skifte, och Fougten för:ne Staphan lagde ther näpst på, och hwar som rijfwer Råå eller återbryter thenne förlijchning och sämia som nu sagdt är, han skall böta 40 m:r Konungens ensak för Konungens förbud. Till yttermera wittnesbörd hänger Jag Staphan Hindrichson Fogethe i Helsingelandh och jag Per Ralamb ib. våre Insegla nedan wid detta bref skrifwit in vincula petri i Rogsta Sochn Anno D:ni 1508.

Såþom det gamble Lagmans Dombrefwet 1508 noga beskriwer den Rågång som Sylta och Broo medh deras wederparter böre efter lefwa, altså skall det och tiena wederböranderne till hörsampt efterfölgd wid det straff som sielfwe Dombrefwet Exprimerar hwar af Parterne lemnas en Vidimerat Copia; Men skulle någonthera Parten mera sig tillägnat och ingripit än samma beskrefne Rågång förmähler, sådant måste af owalde Män, dem Parterne åsämia, tagas i Ögnesicht hwilken Syn dhe iu förr iu håller kunna anställa, efter som Stambnäs boerne förmehna sig med rätta, efter Dombrefwet tillhöra, det som Sylta och Broo äganderne willia nu sig tillägna hwilket ståndhe till Synemännens uthslag.

Dito d. 16 och 17 Novemb.

Anders Märtenþon i Sillia opbiuder hemmanet ibidem 6 öre i skatt 2 gången.

För **Anders Pers Trenne Styfbarn i Wästtiär** sattes till Målsmän **Jöran Bertilþon och Gl. Erich Perþon i Berge**, emädan dhe funnes närmast i Slächten.

Tijondhe rächnarenar af Rogsta, **Olof Nilþon i Arnön, Anders Olofþon i Yþby, Olof Perþon ibm, Olof Nilþon i Blästa** och **Jöns Perþon i Broo**, hwilka lade hand å book och swore att the tijonden räztlige rächnat hafwa.

Dato publicerades Kongl. Majj:ts Tienstefolksordning 664

Item Skogsordningen 664.

Dito Huuse Synsordningen.

Dito Kongl. Majj:ts placat om Barnemordh.

Ehuruwähl en stor oenigheet warit opwuxin emillan **Cappelanen Hederlige och Wällärde H:r Erich Wijkman** och **Olof Erþon i Östanå** hwar uthaf någre småde ord på bägge sijder fälte ähre, Så blefwe the doch under Tings tijmen medh Rättens tillåtelse således öfwerens att ingen thera ther på här efter tahla skulle, uthan beflijta sig om sämia och Kiärlek till hwar andra, och hafwer Olof Erþon gifwit H:r Erich uthi förlikning 2 T:r Råg doch med det förord att ther någon thera af them eller theras anhörige wijdare här opå yrka, skall saken stå öpen och hwarthera efter brått sin fällas till det straff som saken Meriterar.

Opå det beswär som Ilþbo Männen förbracht om den olijkheet som skier med Soldaternas legor rustning och hemkall, blef swarat, att the skohle rätta sig efter then förordning som Kongl. Majj:t icke länge sedan allernådigst författat haf:r och i hwarie Sochn lämbnat ähr, ehwem det då wore, som understodo sig der emoth säija, må sådant för Högwälborne H:r Gouverneuren andragas

Ändoch **Jon Anderþon i Arnön** icke kunde undfalla efter uträkning blifwit på Sochnegiäld för giäst- och skiutsning skyldig till **Olof Nilþon i Blästa** 20 P:r Km:t. Så inwänder han doch lichwähl hwad honom mäst trycker hwar af han betahningen innehållit, ty det lägges alltid på och ingen weth hwarest det tager wägen icke heller får han wetta hwarest Sochnenes förmän läggia alla dhe penningar som Sochnen deße åhren fått af wederlaget, dy går det honom till sinnes, han skiutzer och håller giästning efter sitt råd h lichwähl blifwer han skyldig, men aldrig får han någon halföre niuta som andra: Opå detta förklarade sig Länds- och Tolfmän, att han intet hafwer någon grund till sin klagan, the hafwa giordt åhrlig rächning hwar af kan märkas till hwilka Usus dhe opburne peningar åhre anlagde, och lydde han stämbning som andra, så hade han icke denna klagan, men nu går han aldrig på Stämbningar. Resolutio Jon Anderþon skall betahla deße 20 Dahl:r och böre Tolfmännen icke deste mindre underrätta honom om Sochne rächningarne och optechna enär han någon Stämbning försumar.

Jon Perþon i Broo sampt **Erich Jonþon ibm** anklagades af **Bruksförwaltaren Wälb:de Jacob Hellman** för det dhe skohle hafwa brukat oloflig Järnhandell med hans Hammarsmeder, wijsandes ther af att han funnit 2 smidde Järnstörar och ett Plog Bihl ämbne williandes att the icke allenast för sådan olaga Handell plichta måtte, uthan och wedergiälla honom skadan hwar emoth Jon Perþon förebar att Patronens Skrifware opwäggit samma Järnstörar och skrifwit på Smedens rächning och mehnar altså icke giordt någon fördolgd Handell. Men Hellman sade sig icke wettat förr än Störarna smidde blefwe. Resolutio. Emädan Järnstörarna med Patronens wettskap blifwit uthwägna så kan han intet beläggias till det straff som Kongl. Bergsordningen beskriwer den allmogen säija sig icke hört hafwa, fördenskull blefwe dhe opläbne och allmogen förmanth att ställa sig bem:te Kongl. Ordning till hörsamt efterfölgd att ingen må fördrista sig med Smederne någon Kiöpslagan giöra utan Brukspatronens wettskap.

Swen Bengdtþon i Berge, **Anders Hanþon i Wästtiär** och **Swen Perþon ibidem** wore nu allenast tillstädes som sin Ed afladhe att tijonden uthi Ilþbo Sochn åhr rätlige rächnat blifwin.

Bruksförwaltaren Wälb:de Jacob Hellman beswärade sig öf:r Dahl byggjarne som hafwa sin skog neder åth Bruket att the icke willie oprätta Bron öfwer Dragzåhn som nederfallen åhr, för hwilken ordsak then resande med stor plats och klagan kan ther öfwer komma, giörandes med detta påminnelse att om någon skada der igenom tijmadhe han tå må uhrsächtat warda, Grannarne förmante honom Hellman wara närmare samma Broo att hålla och förbättra hälst efter han störste nytta af henne hafwer, Hellman bewijste sig hafwa flera städes Broar i samma wäg och lofwar them wid macht hålla, elliest äge grannarne skogen ther wid the och sielfwe kunna hafwa nyttan af Bron; Fördenskull wardt sagdt af Rätten att dhe som äga skogen måste och Bron förbättra tå och Hellman icke bör sig undandraga att byggia så mycket som på honom efter des 3 hemman kan belöpa.

Såwijda **Swen Perþon i Wästtiär** ännu finner sig ondt af det Knifslag som **Olof Gynteþon i Östanå** honom gifwit och **Befallningsman Broman**, som skadan

sedt kunde betyga att det varit dödligt Såhr, fast Måläganden låtit sig hemlige förlijka, ty kunde han med böter till Konungen och Häradet denna gången icke beläggias uthan bör efter lag 16 Cap. Såhra Måhlohm med willia Landslagen, wårda Såret Natt och åhr, sedan will Rätten sig förklara.

StämningeMannen Erich Perþon i Berge androg för Rätten den hemgång som **trenne Soldater under Leutnant Tymitskies Compagnie** uthi **Erich Swäns** gård om en Söndagz afton giordt hafwa, men Soldaterna wore icke tillstädes icke eller hafwa dhe fått Stämning, hälst efter Måläganden haf:r låtit sig hemblika förlijka. Dy blifwer denna Klagan technat till nästa ting, tå Parterna böre stämmas och saken optagas till laga ransakning och domb.

Kyrkioherden i Tuna Ehrewyrdige H:r Johan Arnæsius på sin och sine medErfwingars wägnar Klandrade efter sine Huus- och Jordepeningar uti **Sal. Swen Pers** hemman i **Ahrnön**, och ändoch samma hemman är af des åboer mycket i giäld fördiupat, så beder han tienstl. att deras arfsrätt icke må förwårkas, uhtan att dhe till sin betahning af qwarlåtenkapen må förhielpas, och hafwa the fog att tilltåhla **Borgmästaren i Hudwichswaldh Wäll:t Jon Qwast** som uthom thewas wettskap monde förledne åhr tillgripa icke allenast hemmanet, uthan och alla Löbörerne som finnas kundhe, emoth den skuld han föregifwit uti hemmanet försträcht haf:r, ändoch han aldrig någon ?????ning till dhe gambli Syskonen opwist hafwer, hwarföre och the honom låtit Citera med sin förklaring att inkomma, den och H:r Borgmäst:n Qwast genom sin **Swåger Olaus Nerbelius** läth insända, hwar uti han sig sålunda förklarar, att han intet wettat af någre Erfwingar sedan **Sahl. Per Swensons Son Swen Perþon** död blef mera än **Broderen Erich Perþon** som ännu lefwer och i Stockholm wistande åhr och efter Fadren Per Swenþon och Sonen Swen Perþon wore Borgmäst:n skyldige 406 P:r som han nu med rächning bewiste, warandes altså bekymbrat huru han till sin betahning komma skulle sedan dhe bågge genom döden afledne wore, tahlade altså med **Rådman Johan Johanþon** som är medh Erich Perþon i Swågerskap bebundin, huru det skulle blifwa medh hemmanet hwilken efter föregången Communication med Erich Perþon begiarte the Qwasten wille i denne Sommar hemmanet antaga det häfda och bruka och giöra uthlagor therföre, hwar till Qwasten bejakade, mehnar altså der med icke giordt någon förnår, uthan påstår att han till sine försträchta peningar må förhielpas fram för Erfwingarna som böre betahla giälden förr än the kunna komma till arfz. Resolutio. Så wijda Kyrkioherden med sine medErfwingar ännu hafwer sin arfwe Jord att fordra efter sin Sahl. Faderbroder Per Swenþon så lærer och HäradzRätten intet kunna betaga them then rätt som lagen tillåter uthan skohla the wara närmast sin betahning af hemmanet att bekomma, förr än någon privat giäldenär får des egendomb tillgripa och böre altså gode Män oprätta ett wist skuld Register huru mycket Per Swenþons Syskon med rätta tillkommer uthi Huus och Jord, hwad Rest Sonen Swen Perþon på Chronones uthlagor dragit och till andra Creditorer är skyldig worden, efter som Swen Perþon icke war befogat till hehla hemmanet eller hade macht sin Faderbroders lott att förwårka, och skall Borgmästaren Qwast giöra redo för alt det han ifrå hemmanet tagit och handfångit hafwer till Rättens wijdare åhrkiännadhe. Pigan Kierstin som sin förtient löhn åger fordra 31 P:r bör icke mindre än the andra warda uptechnat.

Såsom **Olof Nilþon i Ahrnön** haf:r uti sin Suppliqve till **H:r Generalen och Gouverneu:n Högwälborne H:r Jöran Sperling** klagat thet **Befallningsman Wälb:de Hans Larþon Noræus** haf:r uthi 5 åhrs tijd brukat hans hemman, och affördt både af åker och äng hwadh der på kan wäxt wara låtandes Huus och giärdslegårdarna nederfallna hwar igenom hemmanet nog i wahnbruk kommit ähr, ty haf:r Hans Excell. ährendet Remitterat till undersökning 27 Januarij 683 och att Supplicanten ingen orätt måtte tillfogas, ty blef här om uti BefallningsMans närwaru ransakat, och tillstodh Befallningsman Noræus att han antogh hemmanet sedan det uthan åboende och i skattwrak lembnat blef hwar af han niutet allenast Hööwäxten emoth åhrlig Räntan till Chronan efter Skatten, men Höet hafwer han af Bohle fördt efter han intet kunde hafwa twenne hemwister, men i Husen satt Olof Nilþ Modher och fick såå på Åkeren Sädh och Linfrö, efter förmåga; Så emädan ingen räkning ähr dem emillan hållin och ingen underrättelse kunde gifwas hwad skada hemmanet tagit, ty blefwe Sex gode Män Nämnde som emillan Bonden och BefallningsMan Liquidera skohle till Rättens wijdare ehrkiännande.